

ชื่อเรื่อง : การติดตามโครงการขยายผลโครงการ สมศ. ร่วมรวมพลังเพื่อปฏิรูป
การศึกษาไทย : ศูนย์วิทยากรเครือข่ายมหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้วิจัย : นางประเสริฐศรี กำจาย

ประธานที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อ่อนสวัสดิ์

กรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์

ประเภทสารนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา)
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2. ศึกษาเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา 3. เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่างประเภทกัน และ 4. เปรียบเทียบเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรของสถานศึกษาที่มีผู้เข้ารับการอบรมต่างประเภทกัน ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) แบบนำ-แบบรอง (dominant - less dominant design) โดยใช้วิธีเชิงปริมาณนำ วิธีเชิงคุณภาพรอง แหล่งข้อมูลเชิงปริมาณ คือ โรงเรียนที่มีผู้เข้ารับการอบรมในโครงการขยายผลโครงการ สมศ. ร่วมรวมพลังเพื่อปฏิรูปการศึกษาไทย : ศูนย์วิทยากรเครือข่ายมหาวิทยาลัยนเรศวร ครั้งที่ 5 - 8 รวม 4 รุ่น ในพื้นที่ 4 จังหวัด คือ นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร และอุทัยธานี ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร จำนวน 213 คน ครูที่เข้ารับการอบรม จำนวน 183 คน ครูที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม จำนวน 215 คน ประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 176 คน รวมทั้งสิ้น 787 คน แหล่งข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ 1. โรงเรียนประถมศึกษา บ้านโป่ง (นามสมมุติ) 2. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา บ้านบึงบอน (นามสมมุติ) 3. โรงเรียนมัธยมศึกษา บ้านหนองโนน (นามสมมุติ)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ครอบคลุม 5 ประเด็น คือ
 - 1) สถานศึกษาได้พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในโดยการส่งเสริมจากต้นสังกัดและด้วยความร่วมมือจากชุมชน พบว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ต้นสังกัดให้การส่งเสริมในเรื่องความรู้ความเข้าใจยังไม่ทั่วถึง แต่โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี โรงเรียนต่างประเภทกันได้รับการส่งเสริมจากต้นสังกัดไม่แตกต่างกัน 2) โรงเรียน

มีระบบประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ระบบควบคุมคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ มีการปฏิบัติงานมากแต่การปฏิบัติเป็นการทำตามนโยบายของต้นสังกัด ยังขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ โรงเรียนต่างก็มีสภาพการปฏิบัติงานต่างกัน 3) โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายในที่มุ่งประกันสาระสำคัญ 3 เรื่อง คือ การเรียนรู้ การสอนและการบริหารจัดการ พบว่า มีการปฏิบัติงานมาก แต่สภาพจริงมีข้อจำกัดในเรื่อง งบประมาณ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ ทำให้โรงเรียนต่างประเภทกันมีการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต่างกันคือ โรงเรียนมัธยมปฏิบัติได้ครบถ้วนสมบูรณ์ รองลงมาคือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนประถมศึกษาตามลำดับ 4) โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เชื่อมโยงบูรณาการกับการปฏิบัติงานปกติ พบว่ามีการปฏิบัติงานมากและมีการปฏิบัติงานเชื่อมโยงบูรณาการกับการปฏิบัติงานปกติ โรงเรียนต่างกันมีการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน แต่ในรายละเอียดมีความแตกต่างกัน 5) โรงเรียน มีรายงานการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นรายงานที่สะท้อนภาพความสำเร็จ และจุดที่ต้องพัฒนาอันนำไปสู่การวางแผนประจำปี พบว่ามีการปฏิบัติงานมาก ซึ่งสถานศึกษาต่างประเภทกันมีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน คือ โรงเรียนมัธยมปฏิบัติได้ครบถ้วนสมบูรณ์ รองลงมาคือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนประถมศึกษาตามลำดับ

2. เจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาครอบคลุม 2 ประเด็นคือ 1) เจตคติ ต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า บุคลากรมีเจตคติต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก บุคลากรของโรงเรียนต่างประเภทกันมีเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน 2) เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก พบว่า บุคลากรมีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนต่างประเภทกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน และพบว่าการประเมินภายนอกทำให้ครูเกิดความเครียด

Title : THE FOLLOW-UP OF THE OFFICE FOR NATIONAL
EDUCATION STANDARDS AND QUALITY ASSESSMENT'S
EXTENDED PROJECT FOR THAI EDUCATIONAL REFORM
COLLABORATION BY NARESUAN UNIVERSITY CENTER

Author : Mrs. Prasertsri Kumjai

Major Advisor : Assoc. Prof. Dr. Arunee Onswad

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Rattana Buasonte

Type of degree : Master of Education Degree in Research and Development
(M.Ed. in Educational Research and Development),
Naresuan University, 2006

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the working performance of internal quality assurance, 2) to study the attitude about educational quality assurance, 3) to compare the working performance of internal quality assurance among different types of schools, and 4) to compare the school's personal attitude towards educational quality assurance in the different types of schools. The mixed methods, dominant – less dominant design methods by using quantitative and qualitative processes were used to collecting and analyzing data. The data were from the school which attended the 5th to 8th seminar in the follow-up of the Office for National Education Standards and Quality Assessment's extended project for Thai educational reform collaboration by Naresuan University Network Center. There were 4 groups of school personnel in 4 provinces: Nakornsawan, Phetchaboon, Phichit and Uthaithani. The data were collected from 213 school administrators, 183 teachers who attended the seminar, 215 teachers who did not attended the seminar and 176 school committee members. Totally were 787 respondents. The data for qualitative process were collected from 3 schools; Ban Pong School (assumed name), Ban Bueng Bon School (assumed name), and Ban Nong Non School (assumed name).

The results of the research were mainly;

1. The working performance of internal quality assurance in schools was found to cover 5 aspects: 1) Schools have developed the methods used for internal quality assurance which were helped and supported by their higher offices and local community. The research found that the quantity of action is in the middle state. The details of the research also told that there were not enough training and understanding for teachers to do the internal quality assurance. Schools had much cooperation from local community. The research also found that different types of schools have no differences in working performance for internal quality assurance. The different types of schools have no difference in support from their higher offices. 2) The system of internal quality assurance included the quality control, quality check up, and quality evaluation. The amount of work was found at high levels, because higher offices and that caused incomplete working processes. The research also found differences of working performance in different types of schools. 3) The purpose of internal quality assurance was mainly for three items, learning, teaching and managing. The quantity of work was found in the high state but limited in budget, human resource and equipment, which caused differences of working performance in internal quality assurance work among schools. For example, high schools did the complete processes of internal quality assurance, but less was done in extended opportunity schools and primary schools. 4) The internal quality assurance methods in schools were connected to regular work. For the different types of schools there were no differences in connection between internal quality assurance work and regular work but there were differences in working details. 5) School's self-study report tells about the success and the parts that need improvement, which could lead to a good annual planning. The research found that The School's self-study reports were done in every school but different in action and quality. It was done completely in high schools but less in extended opportunity schools and primary schools.

2. The attitude of educational quality assurance mainly covered the following two aspects: 1) from the research, it was found that the teachers have different attitude of educational quality assurance. That caused the difference in management. 2) The attitude of external quality assurance for teachers by the research was found in the middle state. Different types of schools found no difference in attitude of external quality assurance. Further details of research found that the external quality assurance caused more tension in working for teachers in schools.

